

EGYSZUSZRA

Jó reggelt, szegénység!

Mi teheti napjainkat szebbé, netán színesebbé? Nos, mint a töményen bugyuta reklámok egyikéből megtudhatjuk — a kubai narancs leve. Elég, ha reggel kialvatlanul, gyüroten — ahogy egy kifacsart, magyar bürmunkához illik — pohárnyi narancslével köszöntjük a napkeltét, legalábbis ezt sugallja a nem kimondottan olcsó gyümölcs hatásait sejtető, rövid és biztató televíziós illúzió. A mindennapos szürkeségben reggelhez ülő család a kubai narancs hatására színes, vidám családjává válik — estére megfáradt — szemünk előtt. Ha a boldogság megvásárolható, és narancslé képében jelenik meg a megkeseredettek tömegei előtt, akkor valószínűleg megkéri az árát, tehát az egyébként kétségtelenül egészséges életmódot meg kell fizetnie az arra vállalkozónak, ha teheti. Ha ez nem áll módjában, esetleg szürkén kezdheti és fejezheti be napjait, mert nemcsak narancslére nem futja családi kasszájából, hanem másra sem.

(varga)

Új film

Szellemirtók

Végre egy olyan horrorfilm, amiben nincs vér és a nevelést se lehet visszafotózni. A Szellemirtók című film második része is ragyogóan sikerült darab. A poénokból nem tudnak kifogni a szereplők, és valahol a mélyben a fogyasztói társadalom ironikus kritikáját adja. Felfedezik a nyálkafolyamatot, mely a felgyülemltet negatív és pozitív pszichikus energiákat hordozza. Hogy legyőzzék, a szeretőket hívják segítségül, a Szabadság-szoborral elindulnak New York utcáin. Mindez olyan ironiával és kétségbeeséssel történik, hogy nem hagy maga után

kívánnivalókat. A szellemek itt is félelmetesek, de úgy, hogy bármit is tesznek, valahogy mindig nagyot kell rajtuk nevetni. Ennyi poénos szellem még nem fért egy filmbe, ami nem valóságos, azt is teljesen természetesnek adják, az ilyen-olyan sugárzást, a nyálkafolyamatot, ami a város alatti alagútszerben hőmpolyog. Egy negyven éve nem működő vonat végighúzza az alagútban, ami persze szellemvasút. Az alappoénonak a régi, mégis teljesen eredeti, nemigen lehet hasonlítani, de őszintén nem lehet tévesztetni egyetlen másik filmmel sem.

IKV-val vagy anélkül?

Lakásbérlők — közgyűlés előtt

Van már hivatalos „lakáskonceptió”, vagyis az Országgyűlés által szentesített terv az állami bérlakások jövőjéről. A felsorolt lakberek gondoskodnak arról, hogy a bérlakásokban előbb-utóbb kialakítsák saját „lakáskonceptiójukat”, azaz kiszámítsák, tudják-e egyáltalán fizetni a hirtelen megnőtt bért, amely természetesen feltűnő hasonlóságot mutat Toldi Miklós eldobott malomkövével; ki tudja, hol áll meg, s kit hogyan talál meg? Csakugyan: van-e választásuk?

A Szegedi Lakásbérlők Egyesületének elnökét, Hala-si Gáborról kérdeztük.

— **Mi az önök véleménye az elfogadott lakásgazdálkodási tervről?**

— Körülbelül az került bele, amire számítottunk. Elképzeléseinkből több lényeges pontot is belefoglaltak. Ezek közül a legfontosabb talán a bérlőközösségek támogatása.

— **Mit szólnak a lakbérekhez?**

— Rosszabbat vártunk. Persze ezek a bérek is nagyon magasak, de nem lehetett kivédeni az emelést.

— **Mik a bérlakásokban élők lehetőségei ezután?**

— Három változat is lehetséges. Az első a legegyszerűbb: a lakás az IKV kezelésében marad, ezzel tehát semmi sem változik. A második, ha a bérlő megveszi az addig bérelt lakást. Itt már támogathatjuk egyesületünk tagjait, jogi és műszaki segítség formájában. A lebonyolítás formai nehézségein jogszáink segíthetnek, az a bérlő, aki — miután megvette a lakását — tulajdonosává válik, mégsem „engedjék el a kezét.” Az adásvételi szerződés megkötésekor igyekszünk érdekeit képviselni, ez a későbbiekben meghatározó lehet a számára. A tanácsi tulajdonú, IKV-kezelésű házban megvett lakások fölvetik a vegyes tulajdon problémáját, amely a jogszáknak is földja a leckét. A műszaki segítség pedig azt jelenti, hogy felmérjük a lakást, sőt a házat is, amelyben a lakás van, érdemes-e megvásárolni? Egy földcsere előtt álló épületben például aligha...

Kistermelők, figyelme!

Ha nagyobb nyereséggel kíván haszonállatot tartani, keresse az inszeminátort!

Szakembereink nagy tenyésztékű apaállatok szaporítóanyagának használatával végzik a szarvasmarha- és sertés termékenyítést SZOMBATON IS!

Dél-Alföldi Állattenyésztő Állami Gazdaság Csongrád Megyei Állomása

Fiatalítás az Akadémián

Várható, hogy az eddigi-eknél több fiatalabb tudós kap helyet az Akadémia tagjai között. A tudóstársaság soraiba fogadnak olyan kiváló szakembereket is, akik az utóbbi években szakmai, politikai diszkriminációt szenvedtek. Az ez évi tagválasztásra — amely a májusi közgyűlésen lesz — levelező tagként 142, rendszer tagként 32 tudóst jelöltek.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöksége, miként Thész János, a tudományos területi titkárság vezetője az MTI érdeklődésére elmondta, a tudóstársaság fiatalítását szorgalmazza. Az Akadémia rendszer és levelező tagjainak választásánál érvényesítendő irányelvekben felhívta a figyelmet: a közgyűlés az eddigiéknél bátrabban válasszon fiatalabb kutatókat az Akadémia tagjai közé, a kiválóság követelményeinek mindenképpen megfelelő tudósok közül. Vegyék tekintetbe a különböző tudományágak fejlődésében a társadalomban bekövetkezett változásokat. Helytellenes lenne a régebben kialakított szakmai arányok fenntartása. Ugyisint vegyék számításba a politikai okok miatt korábban méltánytalanul mellőzött kiváló szakembereket is. Az elsődleges szempont mégis a tudományos kiválóság.

Szavazni csak azokról az ajánlásokról lehet, amelyeket a közvéleménnyel is ismertettek, ezért publikálják a tagjelöltek nevét és legjelentősebb tudományos eredményeiket.

Híradó a Híradóról

Pálfordulás. Aczél-párti érzésekkel keltem útra, hogy valami közelebbit tudjak meg a kedélyeket igen csak felkavaró „Híradó-botrányról”. A botrány szót nem igazán kedvelem, de a sajtóvisszhang tükrében csak erről lehetett szó a Híradó és a Hét élén történt változásoknál. Aczél mellett kardoskodó újságcikkeket böngésztem a vonaton, és ekkor még nem tudtam, hogy a történet végén igen csak hasonlatos leszek Pál apostolhoz.

Első próbálkozás. A gigantikus Szabadság téri épületbe bejutás tett először próbára. A teljhatalmú portás nem kívánta kommentálni a „nagy cserét”. Igaza van. Ő csak osztogattja a belépőket. Már akinek.

Második próbálkozás. Bánó András segítségével végre leomlottak Jerikó és a bürokrácia falai. A legfelső szint majdnem teljes egészében a Híradóé. Bánó a news roomban fogad, és idezi fel azt a bizonyos keddi délutánt:

— A múlt hét keddjén, negyed négy után pár perccel az első emeleti vitetőben hallottuk meg a döntést. Ez bizony igen komoly sokkhatást váltott ki a teljes stábbból. Nyilvánvalóan senki nem tudta, hogy milyen újabb változások történhetnek még. Sztrájkhangulat alakult ki, amely egészen ötig tartott.

— **Végül is nem lett a sztrájból semmi, hisz az adás a szokott időben elkezdődött. De mintha hiányzott volna a szerkesztőségi állásfoglalás, egy szerkesztői jegyzet a változással kapcsolatban.**

— Ezen a bejelentésen, még délután, mindössze két ember volt, aki felállt, és valamiféle kiegészítést kért a testülettől...

— **Neveket hallhatnánk?**

— Az egyik Peredi Péterné volt, Aczél titkárnője, a másik Losonczy Livia, a Híradó szerkesztője. Nekik az elnök, illetve Pálffy válaszolt. Akkor, abból a több mint száztagú kollektívából egyébként senki nem állt fel azzal, hogy gyerekek, csináljunk egy állásfoglalást. Később, ebben a szobában, úgy öt óra körül, szűkebb körben ez felvetődött, de nagyon megosztottak voltak a vélemények.

— **Kaptak-e azóta valamilyen részletesebb tájékoztatást az ominózus elnökségi ülésről?**

— Eleddig még nem, de mi is várjuk.

Harmadik próbálkozás. A folyosón folytatam az információszerezést. Már hosszú ideje úgy tetszik, hogy a munkatársak behúzódtak szobáikba. A minden bizonnyal legnagyobb forgalmú helyiségben (hisz ott dolgoznak az örökmozgó riporterek) Gál Jolán éppen letette a telefonkagylót.

— Ugyan egy kicsit késeinek tartom már ezt az érdeklődést, de két történetet elmondok. Aczél alig pár hónapja volt vezető, mikor kaptunk Szegedre, egy történész-találkozóra meghívást. Úgy volt, hogy én fogok tudósítani, mire ő lilult fejjel, üvöltve „közölte”, hogy márpedig én nem megyek. Valószínűleg félt, hogy engem többen is jobban ismernek, mint őt. A másik eset főhőse Murányi László. Mivel szerkesztői értekezletet Aczél nem hívott össze, Murányi egy lapra leírva ki-függesztette észrevételeit. Logikus következmény volt, hogy őt kirúgták...

Negyedik próbálkozás. Az eddig elhangzottak már jócskán elindították pálfor-

dulásom, de a csúcspontot Tóth Györggyel való beszélgetésem jelentette. Vele a labirintusszerű folyosórendszerben sikerült összefutnom. Nem is kellett kérdeznem, dőlt belőle a szó, mikor meghallotta jövőtelem célját.

— Nélkülözött minden objektivitást az a sajtóhadjárat, amely e témában folyt. Itt arról volt szó, hogy az új elnökség elfoglalta a helyét. Soha még a televízió-nak televíziósokból álló vezetése nem volt. Most van. Soha még a Híradónak fennállása óta szakember vezetése nem volt. Pálffy István

Csitul a tévéháború
Ha „helyzet” van — dolgozni kell!
Ígéret a vidéknek
„Mert Szeged...”

tizenöt évig dolgozott ennel a műsornál. Aczél, ugye, korábban tudósító volt. Egy tudósító nem azonos egy televíziós szakemberrel, és nem azonos főleg egy vezetővel. Ebben az esetben nyugalomra kénytelenem voltam azonosulni a kormányzással. Arról érdekes módon senki nem beszél, hogy Pálffy egy év-tizeden keresztül Aczél György és az agitprop-osztály lehetetlenné tette, mert ő volt az, aki tisztességes módon, nem a nacionalista, hanem a tisztességes és az egészséges nemzeti gondolatot megpendítette, foglalkozt az erdélyi nyomorúsággal — tehát olyasmikről szólt, amikről hivatalosan kellett volna szólni, de nem tették.

Ötödik próbálkozás. Már másfél órája várom, hogy fogadjon a főszerkesztő, közben a folyosón összeakadok a népszerű riportterrel, aki soha nem szerte a langyos témákat — **Juszt Lászlóval**. Gondolom, sokakat érdekelt rejtélyes eltűnésének oka. Az utóbbi időben azonban újra találkozhattunk vele a képernyőn. Sok hajlandóságot nem mutat a nyilatkozatra. Mint elmondta, eddig még senkinek sem adott interjút erről. De Juszt nem lenne Juszt, ha juszt is nem beszélne. Véleménye sokakat érdekelhet:

— **Arról senki nem beszél, hogy balhé ide vagy oda, lemondások és felmondások jobbra vagy balra, azért itt minden este időben megjelent a Híradó. Én azt mondom, hogy ha valahol helyzet van, akkor nem kell jobbra vagy balra nézni — dolgozni kell. Én így voltam akkor is, amikor perben voltam Aczéllal, a főszerkesztőmmel, de nem az újságíróval. És aznap, amikor a román balhé fél tizenkettőkor kitört, én három órákor már kocsiban ültem, mert más a per, más a veszekedés és más az, amikor helyzet van.**

Sokadik próbálkozás után végre fogad Pálffy G. István, az új főszerkesztő. (Rá várakozva a titkárságon egy hölgy elmeséli, hogy Aczél-nál soha jobb főnököt nem tud elképzelni.) Nyílik a szoba ajtaja, és „helyzet van”. Ez az alacsony, törekeny, mimóza lelkű ember lenne a nagy taposógép, a hőhár, akiről annyit cikkeznek? Majd kiderül Elhelyezkedve

a puritán berendezésű szobában, beszélgetésbe kezdekünk.

— Tartom magamat az elnökség nyilatkozatahoz. Erkölcstelen nem is tehetünk mást, mint hogy nem kívánunk sem külön-külön, sem együttesen belebonyolódni ebbe a vitába. Anynyit csak: Aczél Endrének a Mai Nap-interjúból jogában állt úgy vélekedni rólam, ahogy akart. A dolog lényege az volt, hogy ő az elnökségnek a kompetenciát kérdőjelezte meg.

— **A kinevezés körüli mendemondákban az szűrődött le, hogy Ön Pozsgay embere.**

— Egyáltalán nem volna sértő számomra, ha Pozsgay Imre embere volnék. Nem vesztettem el az emlékezetemet, és tudom, mekkora szerepet játszott ennek az országnak a demokratizálási folyamatában, tudom azt, hogy amikor más még gondolni sem mert ellenzéki mozgalomra, a hatalmon levők közül ő volt az, aki melléjük állt. Tehát, ilyen értelemben akár még büszke is lehetnék rá, ha intim barátságban volnék Pozsgay Imrével. A hazugságokat azonban nem szeretem. Azon újságírók közé tartozom, akik magáznak Pozsgay Imrével...

— **Milyen jogkörrel vette át a Híradó vezetését?**

— Kezdetben arról volt szó, hogy én leszek a felelős az elnöknek a televízió hírközlő műsorairól. Aztán jöttek a különböző afférok, és most itt vagyok, ebben az igen kényes helyzetben.

— **Meddig tart a kinevezése? Nyilván a választások utáni új kormány a saját embereit kívánja majd a hírközlő szervek vezető funkcióiba. Es Ön nem tagja egyik pártnak sem.**

— A mi kinevezésünk, az én tudomásom szerint határozatlan időre szól. De tudjuk: a választások után merőben más helyzet áll majd elő. Rendkívüli időszak előtt állunk, amelyben a pártpolitikai küzdelmek miatt a Híradó szerepköre nagyon megnő. Erre az időre majd elkészül egy kódex, egy szabálykönyv. Ez némiképpen leegyszerűsíti a dolgot, mert lesz mihez tartanunk magunkat.

— **Miért vállalta ezt a nem éppen könnyű feladatot, amikor a Népszavánál igen biztosnak tűnő állást kapott?**

— Hívtak, hogy segíteni kell. És én ezt kötelességemnek éreztem, még ha igazságtalán nem is életbiztosítás.

— **Miben változik a Híradó?**

— Vidéken nyolcmillió ember lakik. Ennek ellenére a vidéki tudósítók óskori feltételek közepette dolgoznak, és a Híradókban is volt olyan hét, amikor az adás 90 százaléka szűnt Budapesttől! Ezen mindenképpen változtatni kell.

— **Bővül-e a műsoridő?**

— Folytatni kellene az eddigi törekvéseket a reggeli televíziós elindítására, de most tettekllek. Végezetül azt szeretném, ha a nézők nem az újságteli csatáknak hinnének, hanem a szemüknek, hogy napjában háromszor megy a Híradó, és vasárnap jelentkezik a Hét. És elhinnék nekem: az vagyok, aki voltam.

Pálffy G. István kikísért, és közben elmondta: ez az első interjú, amit e témában, kinevezése óta adott. S hogy miért?

— Mert Szeged...